623 143

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ secundâ Januarii.

M. CLAUDIO PERRAULT, Doctore Medico, Præside.

Minuitne oculorum aciem sanguinis detractio?

I.

NEMO quicquam plùs oculis suis diligit: nullam quoque partem majori curâ Natura fabricata est, munerum omnium quibus corpus fungitur nobilissimo quippe destinatam. Quùm enim rei cujusque præstantissimæ conservatio difficilior esse soleat, quò pluribus opus habet ut sit perfecta, ac propterea morborum longè major numerus reperiatur quibus unus oculus obnoxius est quàm quibus cætera membra; inter tot affectiones tamen non ità multæ sunt à quibus artificis sapientissimæ diligens providentia tutum non reddiderit id quod in oculo præcipuum est; Aciem illam intellige quâ lucis usurâ fruimur, quæ non pars oculi, sed vis ipsa earum partium censenda est, in quarum commodâ constitutione visus acumen consistit. Talis autem constitutio stupendam præ se fert artificis solertiam, non in concinnâ structuræ mirabilis compositione tantùm, sed in eo præsertim positam, quòd illa propriis ferè stet viribus, nec alienis, ut cæteræ, tot egeat adminiculis.

I I.

PARTIUM per quas animal obit vitæ suæ munia prout functionum natura diversa est, ita uniuscujusque constitutio, & præsidiorum ratio quibus ad agendum utitur varia esse debet. Siquidem aliæ ad perpetuos motus edendos natæ, aut continuo succorum delectui, præparationi, ac distributioni addictæ jugem postulant sanguinis & spirituum appulsum; adeò ut nisi eorumdem copia identidem sufficiatur concidant effœtæ,

nec impoſita ſibi à Naturâ munera ſuſtinere valeant. Aliæ contrà ſic ſunt comparatæ, ut tot & tantis hujuſce generis auxiliis non indigeant. Sic membranarum ac tunicarum pleraſque, ſic oſſa, cartilagines, ligamenta propterea videas nervis, venis, & arteriis penè nullis inſtructas; quemadmodum & oculi humores, quorum tamen nonnulli inter partes animatas eodem jure quo adeps numerari debent. At plures & conſpicui ſunt in corde, pulmone, ventriculo, & muſculis canales per quos non modò materia præbeatur quam in cæterarum partium uſus, communi officio confectam ſubminiſtrent, ſed quâ ad ipſa præſtanda officia ipſæ copiosâ opus habent tanquam idoneis inſtrumentis, quæ cùm facilè atterantur, & pereant, nova ſubinde ſuppleri neceſſe eſt ex inſtructiſſimo penu maſſæ totius ſanguineæ depromenda.

III.

SENSUUM miniſteriis quæ partes inſerviunt duorum generum officia præſtant: aliæ ſenſationem ipſam edunt mirâ tenuitate & mobilitate particularum quibus conſtant, dùm delicatam præbent illam teneritudinem quâ rerum objectarum impulſu & ipſæ facilè moveri, & rei impellentis motum animanti notum reddere valeant. Aliis, quod magis adhuc mirere, datum eſt externas injurias vehementiores ſimul & arcere, & exiguas plerumque ac penè inſenſiles ſenſibilium motiones non impedire quominus ad ſenſorium integræ perveniant. In Oculo id muneris adimplent Tunicæ illius, & Humores quorum ſubſtantia lumini pervia nullis aliis patet ambientis incurſionibus; atque id propter particularum ex quibus illa componitur apprimè ſimilium ſtipatam eam denſitatem quæ illas tamen ab omni motu non prohibeat, ſed exiguâ tantùm impulſione agitari patiatur, & eâ ipsâ quâ rerum ſuperficies, & aër intermedius à lumine leviter percelluntur. Atque in eo tantùm ſitam intellige perſpicui cujuſvis naturam, non verò in cæcis meatibus quos tenuis quædam materia pervadat, rerum imagines deferens. Ac proinde ſcito partes illas ſpirituum copiâ nec indigere, nec eos facilè diſſipare. Si dubitas adverte etiam in interitu perſpicuitatem illam, quam præſertim à ſpirituum abundantiâ omnem habere vulgò creduntur, ferè eſſe ſuperſtitem; in languentibus imò & moribundis plerumque viſus aciem nihil imminutam, quandò in reliquo toto corpore ſpirituum penuriâ cæteræ functiones deficiunt: & tamen in ingenti lætitiâ ocu-

lis præ ſpirituum copiâ ſcintillantibus res cerni nihilò meliùs, nec acutiùs. Quid? quòd rara in videndo defatigatio ſi abſit intentio animi defixa, & diuturnior: quia nempe non aliter etiam quàm oculi humores, tunica illius reticularis, quæ immediatum eſt viſionis organum, ſpiritibus perfuſa tenuiſſimis eos parciùs effundit: quùm nempe partium illarum uſus non tam in actione, quàm in otio, & contemplatione videatur eſſe conſtitutus.

IV.

QUEMADMODUM oculorum aciem præſertim acuit ſpirituum tenuitas, humorum, & tunicarum perſpicuitas unà cum Cryſtallini humoris ſitu ac figurâ conveniente, quorum ope radii nitentes & ut decet, in apicem collecti perveniunt ad extimam tunicæ Reticularis ſuperficiem eximio ſuo ſenſu præditam: ita nihil eſt quod verè dici poſſit aciem oculorum minuere, niſi quòd naturalem illam conſtitutionem immutare valet, quales ſunt affectus omnes à quibus aut Cornea tunica obtegitur ungue, denſatur cicatrice, corrugatur exſiccatione; aut opacatur & concreſcit humor Aqueus in ſuffuſione; Cryſtallinus humor in Glaucoſi, areſcit, deprimitur, & tabeſcit ſenio; aut nervus Opticus ſpiritibus redditur impervius obſtructione. Nulla enim rerum objectarum perceptio contingere poteſt ſi radii aut primo aditu prohibentur, aut admiſſi aliò detorquentur, aut rectè tunicam Reticularem illuſtrantes, deſtitutam illam reperiunt illâ irradiatione quam à cerebro recipere debet ſpirituum adminiculo, qui tunicæ particulis interpoſiti mobilitatem celerrimam illis impertiunt, ſine quâ tunica ipſa percelli, ac proinde ſenſationem edere nequit. Ad affectus autem illos quid facere poteſt ſanguinis imminutio? Spiritus fortaſſe pauciores; at eorum copiâ oculus non indiget: & nemo non intelligit ſanguinis abundantiam quæ ipſius corruptelam facillimè infert, omnium ferè eſſe poſſe commemoratorum affectuum autorem.

V.

QUALEMCUMQUE ſanguinis qui vitæ theſaurus eſt, effuſionem ita horrere dicuntur & ipſæ animantes, ut earum nonnullæ ab aliquâ parte ſibi fluentem ſi viderint ſtatim moriantur. Terror ille non abſimiles tragœdias in hominibus qui ratione non utuntur movere ſolet. Ægrotantium pleriſque, ut avaris aurum, ſic ſanguis vitâ charior eſt, errore ſanè maximo; at Medicorum culpâ majore illi parcitur, dum famam quam af-

fectant Hæmophoborum apud populum talium Medicorum amantem, hominum saluti, & consciæ veritati anteponunt: quippe qùum nemini medico notum non sit sanguinem vitæ functionibus edendis, non magis quàm perdendis aptum, detractione tutiùs quàm aliâ quavis ratione, si corrumpitur, emendari: tùm ab illius quantitate suprà modum quàm infrà consistente plus impendere periculi; & difficilius opus Naturæ imponi sanguinis noxas castiganti, quàm si utcumque deficiat; quia tunc habet hostiliter repugnantem: tantùm abest ut ab ejuscemodi copiis quicquam auxilii sumere possit adversus morbos præsertim internos, quorum vix ullum reperias citrà aliquod sanguinis vitium. Qui hæc ignorant medicantes etsi meliori fide delirant quàm cæteri, nihilo tamen plectuntur minùs ægrotantes: ut omninò qui sibi cavent, & aliquid pejus venæ sectione oderunt & fugiunt, præsertim reformidaturi sint Medicum illius nimis metuentem. Quis enim sortem cujusvis morbi, quæ ferè semper in istius præsidii prudenti administratione sita est, ei committet qui omni illius usu, & experientiâ carens, quanta habeat ad salutem, aut ad perniciem momenta neque novit neque curat addiscere? Qui Hydropem, Tabem, Cæcitatem, morbos nempe maximis aliis affectibus supervenientes, & ab iis natos, venæ sectioni imputat, per quam iidem ipsi nonnunquam sanantur. Qui denique non expertus est visus aciem, non raro, sanguine minutis acui, eo turgentibus hebescere; quia plerumque de spirituum copiâ per sanguinis detractionem aliquid demere, si forsan id præstat, non tanti refert, quàm ipsorum vim & efficaciam augere illâ ipsâ detractione, cujus ope eorumdem materia subtilior reddita, tenuiores adhuc illos, & eo nomine ad videndum accommodatiores efficit.

Ergo non minuit oculorum aciem sanguinis detractio.

Domini Doctores disputaturi.

M. Claudius Quiquebeuf.	*M. Joannes Boudin.*	*M. Carolus Patin.*
M. Joannes-Michaël Garbe.	*M. Guydo-Erasmus Emmerez.*	*M. Claudius Quartier.*
M. Bertinus-Simon Dieuxivoye.	*M. Michaël de Hodencq.*	*M. Michaël de la Vigne.*

Proponebat Lutetiæ PETRUS MARAIS, Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1688.